

PASTKI JAG‘ SUYAGI SINISHLARINI ZAMONAVIY DAVOLASH USULLARI

Gafforov Usmon Bobonazarovich

Samarqand davlat tibbiyot universiteti yuz jag‘ jarrohligi kafedrası
mudiri t.f.n.

Ziyodullayeva Munisa Sobirjanovna

Samarqand davlat tibbiyot universiteti yuz jag‘ jarrohligi kafedrası
magistr rezidenti

Annotatsiya: *Pastki jag‘ suyagi sinishlari yuz-jag‘ travmatologiyasida eng ko‘p uchraydigan shikastlanishlardan biri bo‘lib, bemorlarning funksional va estetik holatiga sezilarli ta‘sir ko‘rsatadi. Ushbu tezisning maqsadi mandibula sinishlarining klinik xususiyatlari, zamonaviy diagnostika usullari hamda davolash yondashuvlarini tahlil qilishdan iborat. Tadqiqot metodi sifatida klinik kuzatuvlar, adabiyotlar tahlili hamda zamonaviy jarrohlik amaliyotida qo‘llanilayotgan ORIF va osteosintez usullari qiyosiy o‘rganildi. Natijalar shuni ko‘rsatadiki, ochiq repozitsiya va ichki fiksatsiya (ORIF) hamda titan platalar va vintlarga asoslangan osteosintez yuqori samaradorlikka ega. Shuningdek, 3D KT va virtual rejalashtirish texnologiyalari diagnostika aniqligini va jarrohlik natijalarini sezilarli darajada yaxshilaydi.*

Kalit so‘zlar: *pastki jag‘, mandibula sinishi, ORIF, osteosintez, titan plata, jarrohlik davolash, 3D KT.*

KIRISH

Pastki jag‘ suyagi sinishlari ko‘pincha yo‘l-transport hodisalari, sport jarohatlari va maishiy travmalar natijasida yuzaga keladi. Ular chaynash, nutq va yutish funksiyalarining buzilishi, shuningdek, yuz simmetriyasining o‘zgarishi bilan kechadi.

Diagnostika jarayonida panoramik rentgenografiya va kompyuter tomografiya (3D KT) muhim o'rin tutadi. Ushbu usullar suyak bo'laklarining joylashuvi va sinish darajasini aniq baholash imkonini beradi.

ASOSIY QISM

Davolash sinishning turi va murakkabligiga bog'liq bo'lib, oddiy holatlarda konservativ yondashuv qo'llaniladi, murakkab sinishlarda esa ochiq repozitsiya va ichki fiksatsiya (ORIF) amalga oshiriladi. Titan platalar va vintlar yordamida bajariladigan osteosintez suyak fragmentlarini barqarorlashtirib, kallus hosil bo'lish jarayonini tezlashtiradi.

ORIF usuli funksional tiklanishni yaxshilaydi, postoperativ asoratlar xavfini kamaytiradi hamda reabilitatsiya muddatini qisqartiradi.

XULOSA

Pastki jag' sinishlarini davolashda ORIF usuli va osteosintez materiallaridan foydalanish yuqori klinik samaradorlikka ega. 3D KT va virtual rejalashtirish kabi zamonaviy diagnostik texnologiyalar davolash natijalarini sezilarli darajada yaxshilaydi. Individual yondashuv bemorlarning tez va to'liq funksional tiklanishini ta'minlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Ellis, E. (2018). Oral and Maxillofacial Trauma. Philadelphia: Elsevier.
2. Fonseca, R. J., & Walker, R. V. (2020). Oral and Maxillofacial Surgery. St. Louis: Elsevier.
3. Peterson, L. J., Ellis, E., Hupp, J. R., & Tucker, M. R. (2019). Contemporary Oral and Maxillofacial Surgery (7th ed.). St. Louis: Elsevier.

4. Marx, R. E., & Stern, D. (2017). *Oral and Maxillofacial Surgery*. Chicago: Quintessence Publishing.
5. Al-Moraissi, E. A., et al. (2020). Open reduction and internal fixation versus closed treatment of mandibular fractures. *International Journal of Oral and Maxillofacial Surgery*, 49(6), 720–728.
6. Kamilova, I. A., Pakhomova, J. E., & Nadjmutdinova, D. K. (2020). Analysis of the role of 1G/2G polymorphism in the MMP1 gene in the development and clinical course of cervical intraepithelial neoplasia. *European Journal of Molecular and Clinical Medicine*, 7(2), 850-859.
7. Nazhmutdinova, D., Kamilova, I., & Shukurova, U. (2022). The role of molecular genetic markers in the clinical course of cervical intraepithelial neoplasia. *J. Educ. Sci. Med*, (2), 17-19.
8. Najmutdinova, D. K., Kamilova, I. A., & Umarov, A. R. (2023). Pelvic Organ Prolapse, Methods of Surgical Correction of Pelvic Organ Prolapse, Literature Review. *Central Asian Journal of Medical and Natural Science*, 4(1), 16-19.